

(Versiunea completă a variantei finale)

DECLARAȚIA DE LA VIENA privind Conservarea la nivel mondial a Sturionilor

Introducere

Majoritatea celor 27 de specii de sturioni sunt extrem de periclitate conform evaluării Listei Roșii a IUCN, în timp ce mai multe dintre aceste specii au atins recent statutul critic. Ca atare, situația necesită o acțiune mai coordonată și concisă pentru a preveni dispariția speciilor, și totodată, sturionii, în acest context, servesc și ca specie umbrelă pentru alte elemente faunistice afectate de aceiași factori. În acest sens, conservarea sturionilor este un sinonim pentru protecția elementelor tipice faunistice ale habitatelor și comunităților respective.

Numeroase acorduri, prevederi legale și convenții internaționale și regionale (de exemplu europene) (Convenția privind biodiversitatea (CBD), Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (CITES), Convenția privind speciile migratoare ale animalelor sălbatice (CMS), Convenția Ramsar privind zonele umede de importanță internațională în special ca habitat al păsărilor de apă, Convenția de la Berna privind conservarea vieții sălbatice din Europa, Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO), Directiva Uniunii Europene privind conservarea habitatelor naturale și a faunei și florei sălbatice (Directiva Habitatelor), Directiva cadru a UE privind apa și Regulamentul UE privind comerțul cu specii sălbatice) oferă un cadru solid pentru gestionarea și protecția vieții sălbatice pe cale de dispariție, inclusiv a sturionilor. Deși aceste documente stabilesc obligațiile țărilor membre, implementarea practică este împiedicată de lipsa de finanțare, de lipsa voinței politice sau de conflictele de interese ale altor sectoare care interferează cu obiectivele strategiilor de conservare.

În timp ce pierderea biodiversității se reflectă în aproape fiecare habitat, mai multe studii arată că habitatele de apă dulce se confruntă cu un declin mult mai mare decât majoritatea habitatelor terestre. Conservarea habitatelor de apă dulce/acvatice, a funcțiilor și a biodiversității acestora constituie o provocare, deoarece reprezintă zone focale ale așezărilor umane și servesc drept bazine pentru peisaje. În special, habitatele râurilor din emisfera nordică servesc drept casă pentru cele mai vulnerabile etape de viață ale dezvoltării sturionilor. Astfel, impacturi puternice ale modificării structurale și funcționale

a bazinelor hidrografice, precum și impactul barajelor, poluării, speciilor acvatice invazive, extracțiilor de pietriș nesustenabile și a utilizării apei în scopuri agricole sau industriale, afectează negativ reproducerea și etapele incipiente de viață ale sturionilor. Mai mult, râurile, precum și sturionii, se situează adesea în afara granițelor administrative și politice, necesitând astfel forme colaborative de protecție comună.

În ciuda faptului că încercările de salvare a sturionilor continuă de zeci de ani, rezultatele arată în mod clar că eficacitatea măsurilor este determinată de limitările grave impuse de efectele adverse ale oamenilor asupra populațiilor, a habitatelor acestora și a ecosistemelor asociate. Abordările care încearcă să stabilească un compromis între exploatarea pe termen scurt și repopularea ulterioară au fost ineficiente și, în multe cazuri, au agravat situația populațiilor de sturioni în cauză prin manipularea adversă necontrolată sau neintenționată a caracteristicilor populației. Prin urmare, este esențial să ne bazăm pe *măsuri eficiente de conservare în mediul natural al peștilor (in situ)* pentru a reduce cauzele creșterii mortalității, astfel încât să permită populațiilor să se refacă din proprie inițiativă.

Recunoscând complexitatea amenințărilor impuse sturionilor, Societatea Mondială de Conservare a Sturionilor (WSCS) a publicat în 2005 DECLARAȚIA RAMSAR CU PRIVIRE LA CONSERVAREA LA NIVEL MONDIAL A STURIONILOR, subliniind principiile directe pentru măsurile urgente necesare asigurării viitorului sturionilor, abordând totodată și orizontul de timp pentru o acțiune adecvată. Astăzi, comunitatea științifică internațională simte nevoia de a relua, actualiza și revizui parțial recomandările-cheie, incluzând noi perspective, cum ar fi efectele schimbărilor climatice, pentru a focaliza atenția managerilor din domeniul conservării și al pescuitului, a factorilor de decizie, precum și a agențiilor naționale și interguvernamentale implicate în politicile de protecție a mediului, asupra problemelor critice care afectează eficacitatea gestionării conservării. Este necesar să se sublinieze necesitatea celor mai bune practici atunci când se planifică sau se implementează activități care ar putea avea efecte pozitive sau negative asupra populațiilor de sturioni. În același timp, sturionii sunt excelenți ambasadori pentru astfel de abordări legate de conservarea habitatelor, ceea ce va evoca restricțiile privind utilizarea râurilor, a apelor de coastă și marine și a resurselor asociate acestora.

Pentru a face față provocărilor persistente și emergente în conservarea sturionilor, al VIII-lea Simpozion Internațional privind Sturionii (ISS 8), desfășurat în perioada 10 septembrie - 16 septembrie 2017, la Viena, cu participarea a aproximativ 300 de specialiști în sturioni din 32 de țări, a identificat următoarele obiective:

- 1) Protejarea și conservarea speciilor de sturioni ca specii emblematice, sau specii umbrelă, în scopul conservării biodiversității pentru generațiile viitoare;

- 2) A ține cont de necesitatea unor măsuri de conservare a sturionilor pe termen lung și cu resurse adecvate, susținute de cadre de guvernare îmbunătățite;
- 3) Protejarea și restaurarea fluviilor ca sisteme dinamice, comandate de perturbări. Serviciile lor hidromorfologice și ecosistemice depind de funcționalitatea intactă în ceea ce privește conectivitatea longitudinală și laterală, precum și capacitatea de eroziune laterală;
- 4) Asigurarea că încercările de restaurare și protecție a populațiilor de sturioni sunt însoțite de măsuri de control eficiente pentru combaterea fraudei și a capturilor și comerțului ilegal, nereglementat și nerecuperat, sprijinind, în același timp, acvacultura durabilă ca un modalitate alternativă de producție a mărfurilor de sturion aflate la mare căutare.

Pentru a răspunde acestor obiective care vizează creșterea eficienței conservării și refacerii populațiilor de sturioni, ISS8 a elaborat următoarele recomandări, însoțite de justificări detaliate pentru a fi luate în considerare de statele implicate în protejarea sturionilor, agențiile regionale și internaționale care se ocupă de conservarea speciilor.

Recomandări și Justificări

Calitatea și Restaurarea Habitatului

Protecția habitatului, reglementarea fluviilor, protecția împotriva inundațiilor și navigația interioară

Recomandarea 1: Măsurile de recuperare prin programe de conservare ex situ și repopulare necesită măsuri urgente și viguroase de protejare in situ și de restaurare a habitatelor: (a) toate habitatele de reproducere ale Acipenseriformelor trebuie identificate și protejate în mod eficient prin legislația națională și, în cele din urmă, internațională; (b) Cadrele juridice, cum ar fi Directiva UE privind habitatele, dar și Convențiile precum RAMSAR, Diversitatea biologică, Berna, Oslo-Paris, Helsinki, București și Barcelona trebuie să fie implementate pe deplin pentru a ameliora în mod eficient starea de conservare a speciilor prin îmbunătățirea habitatelor lor extinse.

Justificare: În ciuda eforturilor permanente de conservare a sturionilor și a peștilor spatulă (paddlefish) în cele mai multe state, distrugerea habitatului continuă în majoritatea cazurilor ca urmare a presiunilor antropice care afectează în mod negativ respectivele rețele de hrană.

Studiile privind schimbarea ecosistemelor ar trebui să însoțească orice program de reabilitare a sturionilor pentru a înțelege consecințele deciziilor de gestionare. Tendințele pe termen lung ale schimbărilor de mediu, legate parțial de schimbările globale, necesită măsuri adaptive de îmbunătățire a habitatelor în programele pe termen lung în scopul conservării sturionilor pentru a oferi beneficii multiple generațiilor viitoare.

Recomandarea 2: Protecția împotriva inundațiilor și infrastructura de navigație trebuie planificate într-o manieră integrată, menită să mențină cât mai mult posibil

hidrodinamica naturală, precum și să asigure conectivitatea și funcționalitatea ecosistemelor. Proiectele de infrastructură care nu au fost concepute atât de integrat nu trebuie puse în aplicare.

Justificare: Miliarde au fost cheltuite pentru degradarea râurilor în timpul transformării lor în „căi navigabile”, iar luncile au fost adesea îndiguite. Măsurile compensatorii ce valorează doar un procent mic din aceste investiții anterioare nu pot inversa daunele. Cu toate acestea, exemplele demonstrează fezabilitatea unei abordări integrate în planificarea și implementarea unei astfel de infrastructuri de navigație și de atenuare a inundațiilor. Lucrând cu natura, abordând pas cu pas și implicând experți în conservare și alte părți interesate de la început, nevoia de măsuri de infrastructură cu impact ridicat poate fi mult redusă prin aplicarea de soluții alternative.

Baraje

Recomandarea 3: Nu trebuie construite noi baraje pe râurile unde există sturioni și pești-spatulă. Dacă nu se poate evita construirea, acestea trebuie concepute cu ajutorul unor măsuri compensatorii moderne, cum ar fi pasajele de trecere proiectate corespunzător, care să permită migrarea liberă în amonte și în aval a tuturor fazelor de viață ale sturionilor (atât adulții cu o lungime de până la câțiva metri, cât și fragilele etape de viață incipiente), a altor elemente faunistice, precum și transportul sedimentelor. Aceste măsuri trebuie, de asemenea, să protejeze habitatele și comunitățile bentonice aflate în secțiunile din amonte și din aval. Considerațiile privind proiectarea trebuie să includă efectele schimbărilor climatice, anticipând modificările dinamice ale tiparelor de precipitații (de exemplu, inundații extreme și secete extreme) într-un orizont de timp de cel puțin 50 până la 80 de ani, reducând în continuare proporția fluxului disponibil pentru producerea de energie.

Justificare: Proiectarea de structuri pentru a facilita migrația sturionilor reprezintă o provocare dificilă pentru inginerie nu numai datorită dimensiunilor facilităților necesare. În plus, se înregistrează o creștere rapidă a dovezilor că modelele de precipitații asociate cu schimbările climatice includ din ce în ce mai mult extreme cu ploi abundente, masive, o creștere substanțială a nivelurilor de inundații și perioade de secetă mult mai lungi. Acest lucru va face și mai dificilă elaborarea unor mijloace ajutoare pentru migrația peștilor care să funcționeze pe o perioadă lungă de timp, asigurând în același timp niveluri viabile de producere a energiei. Aceste schimbări vor avea, de asemenea, efecte ecologice și economice pe termen lung asupra funcționării barajelor. De câte ori sunt proiectate hidro-construcții consecințele ecologice și economice ale acestora trebuie evaluate la nivelul bazinelor hidrografice. Soluțiile care utilizează doar o fracțiune din hidro-potențialul disponibil au arătat că produc mai puține efecte secundare asupra populațiilor de pești și asupra hidromorfologiei. Ca atare, aceste soluții oferă o alternativă solidă pentru a utiliza potențialul de producere a energiei împreună cu menținerea funcționalității și integrității ecologice.

Recomandarea 4: Barajele au eliminat disponibilitatea habitatului râului pentru sturioni în zonele de reproducere și de supraviețuire în amonte sau în aval de instalații. Facilitățile existente trebuie să fie actualizate cu structuri pentru protecția și trecerea eficientă a peștilor în amonte și în aval (pentru fazele incipiente de viață și pentru adulți). Alte impacturi ale barajului, de exemplu, asupra transportului și debitelor sedimentelor (cum ar fi debitele de vârf în afara sezonului, efectul

pulsatoriu al undelor (hydropeaking), modificări ale regimului de temperatură) necesită de asemenea măsuri compensatorii. Canalele laterale cu cel puțin 30% din debit în orice condiții ar reduce considerabil impactul acestor instalații.

Justificare: Barajele ca bariere de migrație elimină complet accesul la habitatele râurilor din amonte pentru reproducerea sturionilor, fazele de incubare și iernare. În plus, ele schimbă și calitatea habitatelor din secțiunile din amonte și din aval. Deși facilitarea migrației peștilor este o condiție prealabilă pentru a atenua efectul secundar cel mai evident al unei bariere migratorii, conectivitatea laterală are o mare importanță pentru menținerea funcțiilor (în ceea ce privește hidromorfologia, hidrodinamica, reciclarea nutrienților și biodiversitatea) ecosistemului fluvial, inclusiv a luncilor inundabile. Ca atare, conectivitatea laterală necesită fluctuații de debite limitate în timp pentru a deveni pe deplin funcțională. Este necesară o monitorizare continuă pentru a ne asigura că măsurile compensatorii acționează la nivelul prevăzut și pentru a îmbunătăți în mod constant proiectarea măsurilor compensatorii viitoare.

Recomandarea 5: În cazul în care construcția unei trecători de pești eficientă nu este viabilă ca urmare a capacității reduse a instalațiilor existente, trebuie luată în considerare eliminarea acestor instalații.

Justificare: În cazul centralelor hidroelectrice vechi, trebuie luate în considerare costurile pentru modificările directe și indirecte ale mediului și, prin urmare, trebuie să fie puse în aplicare măsuri compensatorii. Mai mult, efectul schimbărilor climatice cu scurte perioade de precipitații masive și perioade lungi de secetă în timpul cărora generarea de hidroenergie este restricționată poate face mai profitabilă înlăturarea unei instalații decât continuarea operării unor astfel de sisteme cu efecte masive asupra ecologiei râurilor.

Recomandarea 6: Prioritizarea măsurilor de conservare și a celor compensatorii pentru fluviile care dețin sturioni ar trebui aplicată la nivelul bazinului hidrografic pentru a menține funcțiile ecologice și pentru a asigura cea mai mare fezabilitate și cel mai mic impact negativ al infrastructurii tehnice.

Justificare: Gestionarea integrată a bazinelor hidrografice a devenit o bună practică în sectorul apei. Aceasta aplică o abordare holistică, care ia în considerare atât impactul în amonte, cât și în aval al intervențiilor umane pe râu. Impacturile ar trebui să fie evitate, reduse sau compensate în această ordine. Măsurile de compensare ar trebui aplicate în primul rând în apropierea sitului afectat, restabilind structuri de râuri asemănătoare cu cele pierdute.

Gestionarea pescuitului

Recomandarea 7: Gestionarea pescuitului (de exemplu, planificarea, inspecția, supravegherea, protecția și implementarea legii) și alte acțiuni de conservare trebuie integrate în mod corespunzător la toate nivelurile, pentru a se asigura că ambele aspecte sunt puse în aplicare în mod adecvat de personal cu experiență și resurse adecvate, susținut de un cadru juridic eficient și integrat.

Justificare: Gestionarea stocurilor de sturioni cu amenințări tot mai mari, devine treptat o problemă pentru conservare, mai degrabă decât pentru agențiile de

pescuit, ceea ce, în majoritatea țărilor, implică un transfer al responsabilității către agenții cu resurse mai puține. Ca urmare, obstacolele asociate pot fi minimizate printr-o cooperare sporită între agenții. De aceea, factorii de decizie la nivel național trebuie să acționeze pentru a asigura integrarea adecvată a politicilor intersectoriale către o gestionare eficientă a populațiilor de sturioni.

Recomandarea 8: Premisele legale ale reglementărilor în domeniul pescuitului trebuie să reflecte dimensiunea pe care braconajul o impune asupra eforturilor de conservare și asupra populațiilor de specii cu durată lungă de viață. Prin urmare, trebuie aplicate amenzi substanțiale și / sau sentințe custode. Justiția ar trebui să fie înfăptuită în mod corespunzător cu privire la contextul și implicațiile acestor infracțiuni pentru a se asigura că sunt impuse sancțiuni direct proporționale cu gravitatea faptei.

Justificare: Capturarea ilegală și deținerea animalelor protejate nu reprezintă o infracțiune minoră, ci are implicații serioase pentru programele de conservare și restaurare. Aplicarea eficientă a reglementărilor din domeniul pescuitului și al comerțului este o condiție esențială pentru combaterea cu succes a braconajului și a comerțului ilegal cu specii sălbatice în interiorul și în afara granițelor țărilor. Amenzile trebuie să reflecte efectul infracțiunii asupra eforturilor de conservare a speciilor și astfel să fie mult mai mari decât valoarea economică a specimenului sau a produselor sale pe piața neagră.

Recomandarea 9: Comunitățile care se bazează în mod tradițional pe pescuitul de sturioni pentru mijloacele de trai trebuie sprijinite prin generarea de mijloace alternative de venit pentru a facilita respectarea interdicțiilor de pescuit sau a cotelor de recoltare.

Justificare: Alternativele economice ajută comunitățile locale să depășească perioadele de tranziție în timpul punerii în aplicare a măsurilor de protecție și să înlăture argumentul că pescarii sunt forțați să braconeze ilegal pentru a-și susține familiile. Prin urmare, este obligatoriu ca, pe lângă o comunicare eficientă a fundalului măsurilor de conservare, efectele restricțiilor de pescuit să fie moderate prin dezvoltarea mijloacelor de subzistență alternative. Numai în astfel de circumstanțe, este de așteptat ca respectarea măsurilor de protecție să crească și să fie posibilă punerea lor în aplicare în mod eficient. Politicienii, administrația și planificatorii economici din multe regiuni ar trebui să acorde o importanță mai mare acestor măsuri. De asemenea, o mai mare conștientizare cu privire la necesitatea unor astfel de inițiative trebuie mai viguros promovată în rândul publicului larg.

Recomandarea 10: Cercetătorii și managerii din domeniul pescuitului sunt sfătuiți să dezvolte și să pună în aplicare cât mai curând metode mai selective de recoltare, prevenind astfel (sau reducând considerabil) capturile accidentale de sturioni în activități de pescuit ce vizează alte specii.

Justificare: Pentru a permite pescuitului regional să recolteze în mod eficient orice specie țintă, este esențial să se dezvolte unelte de pescuit care să împiedice capturarea accidentală sturionilor. În ciuda robusteții relative a speciei ce îngreunează capturarea și manipularea lor, reducerea probabilității de întâlnire

diminuează riscurile de vătămare fizică datorate sufocării și efectelor de stres. Ulterior, infecțiile bacteriene și riscurile de îmbolnăvire pot fi reduse, contribuind în mod eficient la recrutarea tuturor categoriilor de vârstă în populația reproductivă.

Supraviețuirea speciilor și Depozitare

Recomandarea 11: Pregătirea activităților de conservare a diversității populațiilor de sturioni în afara habitatului lor natural (conservarea **ex situ** pentru a salva heterogenitatea genetică rămasă și pentru a dezvolta stocurile potențiale de puiți pentru speciile de sturioni care se află în pragul dispariției) trebuie să primească sprijin prioritar și în timp util în programele de reabilitare a sturionilor.

Justificare: Pentru a păstra o reprezentare substanțială a diversității genetice a unei populații, trebuie stabilite măsuri *ex situ* în timp util atunci când speciile sau populațiile de sturioni devin clasificate ca fiind expuse riscului dispariției, la fel și în cazul în care se iau alte măsuri de gestionare (conservarea *in situ*) ce nu inversează imediat tendința unui declin continuu. Semnele declinului populației sunt adesea dezvăluite doar prin monitorizarea pe termen lung și sunt recunoscute numai atunci când populațiile au atins niveluri critice. Ca atare, măsurile *ex situ* trebuie luate la un moment suficient de timpuriu, când diversitatea genetică a populațiilor permite încă stocului *ex situ* să reprezinte (în cea mai mare măsură posibilă) diversitatea populației fondatoare.

În cazul mai multor specii, statutul populației este în declin continuu și nu există altă măsură de salvare a speciei decât să se inițieze imediat metode *ex situ*, cum ar fi stabilirea de bănci genetice, crioconservare, etc. pentru restul exemplarelor, extinderea stocului *ex situ* în timp. În cazul măsurilor *ex situ*, trebuie acordată o atenție deosebită pentru a menține diferențierea genetică și diversitatea subpopulațiilor.

Recomandarea 12: O organizare eficientă a stocurilor *ex situ* trebuie împărțită între țările din raza de acțiune pentru a reflecta responsabilitatea comună a gestionării populației. Acest lucru va contribui, de asemenea, la distribuirea costurilor asociate restaurării, precum și la reducerea riscului pierderilor datorate evenimentelor negative locale.

Justificare: În cazul populațiilor al căror habitat este afectat de jurisdicția mai multor țări, a fost introdusă o abordare comună a responsabilității de gestionare, care a urmat deja după contingentul comercial zero și cota de export pentru caviar din Marea Caspică. Responsabilitatea și gestionarea statelor în cauză pentru stocurile *ex situ* decurge din obligația lor comună de a gestiona și de a restabili o resursă partajată. Această abordare sporește potențialul reușitei în asigurarea unui sprijin suficient pentru programele extinse necesare în restabilirea structurii naturale a populației la speciile care au nevoie de decenii pentru recuperare. Astfel, responsabilitatea pentru o strategie de gestionare solidă mărește mizele partenerilor din program și, ca atare, sporește motivația și angajamentul față de măsurile de conservare. În acest caz, se poate facilita schimbul de specimene pentru creșterea diversității genetice în stocurile individuale captive. Cu toate acestea, o astfel de abordare necesită o comunicare bună și eficientă între țările și instituțiile implicate, utilizând un sistem de achiziție și stocare de date bine conceput, bine structurat și operat în comun, care permite actualizarea și extinderea frecventă.

Acțiuni de Repopulare, Recuperare și Reintroducere

Recomandarea 13: Repopularea ca măsură de compensare este considerată un instrument temporar pentru depășirea condițiilor de mediu nefavorabile ce cauzează eșecul recrutării sau pentru inițierea populațiilor auto-susținute. Trebuie stabilită o structură de gestionare la nivel național sau regional, în funcție de distribuția speciilor, pentru a coordona acțiunile și a standardiza metodologiile de reproducere, creștere și eliberare.

Justificare: Repopularea are un mare potențial de efecte negative asupra populațiilor naturale care se luptă să mențină dimensiunea minimă efectivă a populației pentru supraviețuire. O varietate de măsuri de protecție sunt necesare pentru a permite recuperarea naturală prin repopulare cu populații fondatoare alese în mod adecvat. Identificarea corectă a surselor și țăntelor de repopulare, planurile genetice de reproducere și producția de pești cu capacități ridicate (atât din punct de vedere genetic cât și fiziologic) de supraviețuire în sălbăticie este esențială pentru atingerea țintei cât mai repede posibil. Acvacultura de conservare *ex situ* trebuie să se distingă în mod clar de acvacultura comercială pentru producția de carne și de caviar în conformitate cu orientările convenite la nivel internațional. Prin conservarea și menținerea unei game cât mai largi de diversitate la toate nivelurile biologice pentru generațiile viitoare, conservarea *ex situ* va reprezenta potențialul adaptiv al populațiilor în schimbările imprevizibile ale mediilor naturale (adică schimbările climatice).

Punerea în aplicare a măsurilor *ex situ* necesită, de asemenea, eliminarea sau atenuarea cauzelor care stau la baza scăderii populației, esențială pentru eficientizarea măsurilor și pentru scurtarea timpului în care este necesară repopularea. Astfel, scopul final al acvaculturii pentru repopulare este restabilirea populațiilor auto-susținute, iar succesul deplin al programului de stocare se realizează atunci când programele de lansare nu mai sunt necesare și pot fi reziliate. O condiție prealabilă pentru limitarea eforturilor de repopulare, este monitorizarea consistentă și consecventă care să documenteze condițiile și rezultatele măsurilor încercate asupra diferitelor populații în scopul de a le facilita îmbunătățirea statutului de conservare ca proces continuu de gestionare adaptivă.

Controlul comerțului

Recomandarea 14: Din cauza impactului negativ al pescuitului necontrolat și ilegal asupra populațiilor naturale, comerțul ilegal cu caviar, carne de sturion și alte produse din sturioni trebuie să reprezinte un domeniu central al acțiunilor de punere în aplicare a legislației atât la nivel național, regional, cât și internațional. Prin urmare, controlul comerțului trebuie să includă furnizarea de resurse suficiente (inclusiv forța de muncă, echipamentul, costurile operaționale etc.) pentru toate agențiile de aplicare a legii relevante pentru a preveni în mod eficient supra-exploatarea speciilor de sturioni.

Justificare: Comercializarea caviarului ilegal nu este doar o chestiune legată de protecția sturionilor pe cale de dispariție, ci are și implicații mai largi. În comerț, sunt necesare controale stricte ale piețelor comune de la producător la comerciant pentru a determina în mod eficient modificările pieței și pentru a bloca canalele comerciale ilegale. Acest lucru necesită controale stricte realizate de către personal al agențiilor capabil, bine pregătit și echipat, mai ales pentru că miza poate fi legată

și de alte consecințe, inclusiv pierderea veniturilor din impozite, problemele de sănătate și veterinarie și potențiala implicare a criminalității organizate. Nu în ultimul rând, campaniile de sensibilizare a clienților ar trebui intensificate pentru a se asigura că publicul este informat cu privire la problemele de comerț ilegal asociate caviarului. Această abordare ar aduce beneficii și producției durabile de caviar de acvacultură prin promovarea abordării lor pentru a asigura siguranța clienților.

Recomandarea 15: Autoritățile naționale responsabile de implementarea legislației (de exemplu, autoritățile științifice și de gestionare a CITES, autoritățile vamale, inspectorii alimentari, organele de drept) sunt solicitate să stabilească grupuri interinstituționale formale sau informale (cu participarea specialiștilor din instituțiile științifice, vamale, poliție și criminalitatea financiară) pentru a dezvolta abordări comune și mijloace armonizate de combatere a comerțului ilegal cu specii sălbatice, sprijinindu-se reciproc în activitățile respective și sprijinind competențele legale în combaterea fraudei.

Justificare: Grupurile de coordonare interinstituționale pot spori considerabil gradul de conștientizare și eficacitate a activității agenților de control prin schimbul frecvent de informații, schimbul de experiență și promovarea operațiunilor comune, inclusiv recuperarea bunurilor. Comunicarea regulată poate contribui la prioritizarea acțiunilor și la concentrarea eforturilor de punere în aplicare în domenii de importanță majoră, asistarea în planificarea și desfășurarea de campanii de control comune și coordonate, acolo unde acestea sunt urgente. În majoritatea cazurilor, eforturile coordonate ale agenților de aplicare a legislației veterinare, de siguranță alimentară și ale CITES cu autoritățile vamale sunt necesare pentru combaterea eficientă a comerțului ilegal. Prin urmare, o bună cooperare trans-instituțională, atât la nivel național, cât și transfrontalier, inclusiv în privința schimbului prompt de informații, este esențială. TRAFFIC și Interpol pot fi chemați pentru sprijin. Pentru orice națiune, problema este, de asemenea, de o preocupare mai largă, deoarece poate implica rețele criminale organizate.

Recomandarea 16: Inspecțiile în materie de producție și de comerț trebuie efectuate în mod neanunțat. Trebuie utilizate tehnici de ultimă oră (de exemplu, analiza ADN și a izotopilor), necesare pentru a identifica speciile și originea și, astfel, să garanteze o monitorizare eficientă a comerțului cu caviar și cu alte produse de sturion. Trebuie incluse, de asemenea, recipientele cu caviar etichetate CITES deoarece manipulările nu pot fi excluse complet.

Justificare: Necesitatea unor controale aleatorii și neanunțate a fost deja evidențiată într-un atelier de lucru privind comerțul cu caviar în 2007 și a fost reiterat în mod repetat în cadrul Conferinței Părților CITES. Rezultatele confiscărilor subliniază valoarea testării ADN-ului pentru punerea în aplicare a legislației atunci când este utilizată în timp real, deoarece aceste măsuri pot ajuta la detectarea utilizării altor specii decât cele etichetate și pot contribui la descurajarea comerțului ilegal.

Recomandarea 17: Strânsa coordonare transfrontalieră a acțiunilor de aplicare a legii privind comerțul ilegal cu produse de sturion, este necesară pentru a face față

rețelelor criminale internaționale.

Justificare: Activitățile ilegale transfrontaliere sunt deseori bine organizate și necesită intervenții rapide pentru a fi eficiente. Întrucât numeroase stocuri de sturioni sunt împărțite între națiuni, coordonarea acțiunilor de aplicare a legii ar putea fi stabilită prin intermediul contactelor regulate la intervale regulate și al reuniunilor transfrontaliere, însoțite de schimburi rapide de informații privind acțiunile planificate și inspecțiile comune de către toate agențiile implicate.

Recomandarea 18: Autoritățile responsabile cu punerea în aplicare a legii ar trebui să-și sporească atenția cu privire la prezența și autenticitatea etichetelor în conformitate cu cele mai recente sisteme de etichetare CITES. Pregătirea profesională și modul de aplicare a etichetelor trebuie să fie standardizate la un nivel îmbunătățit pentru a preveni utilizarea greșită, precum și pierderea etichetelor în timpul ambalării, transportului și depozitării. De asemenea, calitatea tipăririi codurilor CITES ar trebui îmbunătățită pentru a minimiza fraudă.

Justificare: Părțile CITES trebuie să se asigure că toate recipientele de caviar din producție, comerțul intern sau internațional sunt etichetate corect, indiferent dacă, caviarul în cauză este produs sau procesat pe teritoriul lor sau este importat. Furnizarea anumitor elemente de securitate, care nu pot fi falsificate cu ușurință (de exemplu, holograme), precum și producerea etichetelor de către autoritățile de administrare ale CITES, ar putea contribui la reducerea cazurilor de etichete falsificate. Aceste etichete trebuie să sigileze în mod eficient containerele prin asigurare unei aderențe susținută la materialul de ambalare. În plus, un standard obligatoriu pentru etichetele CITES ar putea facilita controalele pentru oficialii însărcinați cu aplicarea legii, deoarece în prezent există o opinie tot mai răspândită că diversitatea etichetelor este prea mare. Companiile trebuie să îmbunătățească calitatea tipăririi codului CITES pe etichete în ceea ce privește lizibilitatea și durabilitatea (de exemplu, imprimarea rezistentă la apă). Astfel de îmbunătățiri asigură fiabilitatea și eficacitatea sistemului de etichetare.

Recomandarea 19: Pentru a asigura acceptarea deplină în cazurile judiciare, metodele analitice ar trebui să fie armonizate folosind standardele științifice și de laborator adecvate, de preferință cu exerciții periodice de intercalibrare între laboratoarele care efectuează analiza ADN și alte analize de investigare.

Justificare: Aplicarea și standardizarea instrumentelor analitice actualizate în testele de identificare genetică este esențială pentru obținerea unor rezultate fiabile și reproductibile care sunt valabile în urmărirea penală. Instituțiile care aplică aceste instrumente ar putea fi certificate în mod specific sau acreditate în conformitate cu standardele internaționale. Deoarece analiza ADN nu poate diferenția caviarul sălbatic de cel din crescătorie, ar trebui folosite alte tehnici, cum ar fi analiza izotopilor, pentru a verifica sursa și originea produselor din comerț. Pentru ambele metode, trebuie aprobate metodologiile standardizate și trebuie stabilite bio-baze de date deoarece trebuie stabilite eșantioane de referință pentru intercalibrare. În cazul în care metodologiile recunoscute sunt disponibile, trebuie luate măsuri pentru a se asigura că cele mai bune practici sunt folosite în procesul de executare.

Ar trebui investigată capacitatea instituțiilor naționale de a efectua testele necesare (inclusiv alocarea de fonduri pentru acoperirea costurilor asociate). Dacă nici o instituție națională nu poate efectua testele, ar trebui explorată posibilitatea de a-și extinde profilul în acest scop. Probele ar putea fi analizate, de asemenea, în țări (cel mai posibil în statele membre ale UE) care au expertiza sau resursele relevante.

Acvacultură

Recomandarea 20: Speciile de sturioni produse prin operațiuni de acvacultură trebuie monitorizate în mod curent în conformitate cu reglementările naționale sau regionale (UE), precum și în ceea ce privește compatibilitatea cu mediul și siguranța produselor. Pentru a identifica și a preveni importul sau spălarea ilegală de pește capturat ilegal prin acvacultură, producția și comerțul cu sturioni necesită măsuri specifice de monitorizare și control în cadrul industriei de acvacultură. Pentru a preveni interacțiunea negativă între populațiile / speciile de crescătorie și cele naturale (de exemplu, hibridizarea, transmiterea bolilor, identificarea greșită în cazul capturilor accidentale), ar trebui puse în aplicare măsuri eficiente de prevenire a evadării din exploatații.

Justificare: Acvacultura și procesare produselor provenite din acvacultură oferă oportunități de spălare a produselor ilegale de sturion obținute din capturile sălbătice. Este necesar un control riguros al procesului de producție în conformitate cu reglementările CITES, UE și naționale pentru a verifica originea și sursa oricăror produse și pentru a împiedica difuzarea în comerțul legal. În mod ideal, supravegherea armonizării procedurilor de reglementare în domeniul caviarului și al comerțului cu carne din acvacultură ar trebui să fie efectuată de un comitet mixt ce implică majoritatea țărilor (sau toate țările) care desfășoară activități de creștere a sturionilor și activități de comercializare a produselor. Agențiile de aplicare a legii și autoritățile de management ale CITES trebuie să se asigure că volumele de caviar produse corespund vârstei, numărului și speciilor de sturioni în respectivele ferme. Caviarul vândut drept "obținut în acvacultură" (cod sursă "C") trebuie să provină de la o femelă a cărei părinți au fost la rândul lor născuți în captivitate, conform definiției CITES. Cu toate acestea, în prezent, datele disponibile privind producția din acvacultură nu par a fi foarte fiabile, iar formatele de raportare fac obiectul unei variații considerabile datorită diverselor agenții (veterinare, securitate alimentară, punerea în aplicare a CITES și eventual, vămile) implicate în diferite etape ale procesului de producție. Prin urmare, este necesară colectarea periodică a acestor informații de către autoritățile competente (de preferință anual) și ar trebui împărțită între agenții pentru a permite agențiilor de aplicare a legii să devină active atunci când este necesar. Pentru a limita riscul de evadare, ar trebui puse în aplicare reglementări specifice în ferme, cum ar fi sistemele cu grilaj dublu în cazul acvaculturii în ape deschise și identificarea sistematică individuală a peștilor pentru a le distinge de peștii sălbatici la capturile secundare. În cazul prezenței populației sălbătice aflată în stadiu critic în bazinul hidrografic, acvacultura ar trebui autorizată numai în sisteme închise.

Recomandarea 21: Industria acvaculturii implicate în producția de sturioni este puternic încurajată să colaboreze în procesul de urmărire a originii produselor pentru a sprijini autoritățile de aplicare a măsurilor de control comercial. Se sugerează crearea unor depozite de țesuturi care să identifice stocurile captive

pentru a permite o comercializare mai eficientă și mai rapidă a produselor de sturioni legali.

Justificare: Producătorii de produse din caviar și de sturion ar beneficia în mod semnificativ de participarea activă la cooperarea cu autoritățile respective în elaborarea unor măsuri care să permită trasabilitatea rapidă și eficientă a produselor lor pe piață. Acest lucru ar limita pierderile economice datorate confiscării caviarului de origine incertă / neclară și ar reduce efortul în numele agențiilor de aplicare a ordinii, în timp ce ar contribui și la identificarea fermelor implicate în comerțul ilegal cu caviar sălbatic.

Implicarea directă a agențiilor respective în urmărirea fiecărui animal prelucrat la ferma de origine ar include, de exemplu, genotiparea stocurilor părintești sau crearea de bănci de țesut care pot fi utilizate la cerere. O astfel de metodologie elaborată de comun acord de acvacultori și autorități ar trebui evaluată în termeni de eficacitate în a stabili procedurile standard acceptate.

Recomandarea 22: Fermele comerciale, care cresc sturioni pentru piețele de consum, pot fi, în cazuri excepționale, parteneri importanți în programele de conservare pentru a acoperi perioada de timp până la instalarea infrastructurii publice necesare pentru conservarea *ex situ*. Aceste ferme pot deveni implicate în mod condiționat și pot primi sprijin pentru menținerea populațiilor de sturioni amenințate de extincție și aflate în proprietatea publică, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții preliminare:

(a) Supravegherea procesului de creștere se realizează de către autoritățile de conservare naționale / regionale care implementează programele de refacere a sturionilor;

(b) Pestele sălbatic (până la generația F2) nu este deținut de fermă, ci face parte din programele naționale sau regionale de refacere a sturionilor, iar fermierul este pe deplin fiabil pentru supraviețuirea și disponibilitatea lor;

(c) Genitorii sunt selectați pentru reproducere pe baza unei analize genetice anterioare și a unui plan de reproducere convenit. Creșterea puilor este separată de producție prin implementarea recomandărilor pentru creșterea *ex situ*;

(d) Utilizarea surplusului de producție a descendenților în scopuri comerciale trebuie să țină seama că, cererea pentru programele de refacere din bazinul hidrografic respectiv sunt prioritare utilizării comerciale care va fi permisă de la caz la caz de către organismului coordonator.

Justificare: În unele țări, programele de conservare a sturionilor nu au ajuns încă într-o stare în care conservarea *ex-situ* poate fi pusă imediat în aplicare de o organizație publică sau altă organizație națională / regională, în ciuda faptului că specia în cauză este expusă riscului de dispariție imediată. Implicarea temporară a crescătorilor de sturioni permite punerea în aplicare a Recomandărilor 11-13, până când există o infrastructură specifică în acest scop. Pentru a reproduce și a crește peștii pentru eliberare, trebuie să fie puse în aplicare cerințele specifice de creștere necesare în "cultura pentru eliberare". Prin urmare, activitățile în scopuri de conservare trebuie să fie efectuate în condiții care să permită menținerea genitorilor în bune condiții pe perioade foarte lungi de timp (50-80 ani). Reproducerea trebuie efectuată pe baza unui plan de creștere sănătoasă pentru conservarea diversității genetice a populației fondatoare. Mai mult, acvacultura pentru conservare necesită o infrastructură specifică și un spațiu pentru a îndeplini cerințele producerii puieților

bine adaptați (de exemplu, potriviți). Din acest motiv, trebuie să se garanteze pregătirea personalului, supravegherea activităților de către experți independenți și accesul la pește până când infrastructura publică va fi implementată.

Integrarea Politicilor și Creșterea Conștientizării

Recomandarea 23: Gradul de conștientizare a publicului trebuie ridicat pentru a sprijini și a impulsiona acțiuni politice în vederea implementării tuturor recomandărilor menționate mai sus. Publicul larg din țările implicate în protejarea sturionilor ar trebui să fie făcut conștient de valoarea sturionilor pentru oameni și natură și despre statutul lor ca specie periclitată. În special, consumatorii de caviar trebuie învățați cum să evite produsele ilegale. Principalele părți interesate din diferite sectoare au nevoie de informații specifice despre conservarea sturionilor. Conștientizarea de către factorii de decizie cheie cu privire la necesitatea unor răspunsuri politice integrate și a punerii în aplicare a recomandărilor menționate anterior.

Justificare: Abordarea factorilor de decizie și crearea voinței politice este o condiție prealabilă pentru o finanțare adecvată și politici sectoriale durabile. Speciile umbrelă, cum ar fi sturionii, necesită răspunsuri politice integrate, deoarece în timp ce migrează între ecosisteme, depășesc frontierele și jurisdicțiile naționale, fiind în același timp afectați de o multitudine de utilizări. Astfel, politicile privind ecologia apei, conservarea biodiversității, navigația, planificarea infrastructurii, prevenirea inundațiilor, extracția pietrișului, capturile accidentale, pescuitul sau reglementările comerciale necesită integrare transsectorială. Pentru a evita conflictele privind punerea în aplicare, părțile interesate ar trebui să fie implicate în procesul legat de abordarea sturionilor într-o măsură cât mai mare, în timp ce implicarea publică este esențială pentru creșterea bazei de cunoștințe, participarea și sprijinirea măsurilor.

Solicităm tuturor statelor implicate în protejarea sturionilor, agențiilor interguvernamentale, internaționale, regionale și naționale care se ocupă de protecția mediului, precum și tuturor ONG-urilor din țările în care sturionii au oferit odată o biodiversitate sănătoasă și care necesită cu fermitate măsuri imediate, să ofere mijloacele și resursele pentru punerea în aplicare a recomandărilor enumerate mai sus.

Acest document a fost prezentat și discutat de participanții la cel de-al 8-lea Simpozion Internațional cu privire la sturioni (ISS 8) în timpul sesiunii finale a Simpozionului și a fost finalizat prin corespondența cu experți care și-au adus contribuția la îmbunătățirea materialului.

Editat de

Harald Rosenthal, Președinte, Societatea Mondială de Conservare a Sturionilor
Joern Gessner, Trezorier, Societatea Mondială de Conservare a Sturionilor

Tradus de

Alexandra Jorstad, Ioana Cenușă, Cristina Munteanu, George Caracaș - WWF-România.

Cu contribuții de la

Consiliu de Administrație WSCS, WWF, Comitetul consultativ științific ISS 8 (SAC),

Anume prin

Paolo Bronzi (Italia), **Stephania Bolden** (SUA), **Jürg Bloesch** (Elveția), **Mikhail Chebanov** (Rusia), **Leonardo Congiu** (Italia), **James Crossman** (Canada), **Thomas Friedrich**, (Austria), **Gertrud Haidvogel** (Austria), **Tim Haxton** (Canada), **Jutta Jahrl**, (Austria), **Irene Lucius** (Austria), **Marie-Laure Acolas** (Franța), **Raimund Mair** (Belgia), **Colman O’Criadain** (Kenia), **Mohammad Pourkazemi** (Iran), **Ralf Reinartz** (Germania), **Stefan Schmutz**, (Austria), **Beate Striebel**, (Austria) **Ekaterina Voynova** (Bulgaria), **Andrea Schreier** (SUA), **Molly Webb** (SUA), **Amy Welsh** (SUA), **Qiwei Wei** (China), **Patrick Williot** (Franța), *și de la participanții la ISS 8 în cadrul Forumului de discuții și al sesiunilor de închidere.*